

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003416

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-11-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окаевич Анастасія Валеріївна

2. Anastasiia Okaievych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Дата захисту: 03-12-2024

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7093

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35, 14.35.01

Тема дисертації:

1. Педагогічні умови формування емоційно-вольової стійкості у майбутніх офіцерів Збройних сил України
2. Preparation of future bachelors in the field of transport at pedagogical institutions of higher education

Реферат:

1. Роботу присвячено вивченню теоретичних, методичних та практичних аспектів формування емоційно-вольової стійкості у майбутніх офіцерів Збройних сил України під час професійної підготовки у вищих військових навчальних закладах на основі урахування досвіду щодо відбиття збройної агресії росії. Встановлено, що емоційно-вольова стійкість майбутніх офіцерів – це інтегративна властивість особистості, що формується в процесі військово-професійної підготовки в спеціально створеному освітньому середовищі вищого військового навчального закладу, належний рівень сформованості якої забезпечує успішне виконання навчальних та службово-бойових завдань в умовах впливу психотравмувальних чинників. З'ясовано, що структура емоційно-вольової стійкості майбутнього офіцера є інтеграцією психофізіологічної, когнітивної, емоційної, вольової, діяльнісної та рефлексивної підструктур. Визначено компоненти формування емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний),

з'ясовано критерії (ціннісно-мотиваційний, когнітивно-практичний та діяльнісно-оцінний), виокремлено відповідні показники, охарактеризовано її рівні (низький, середній та достатній) й розроблено діагностичний інструментарій для оцінювання стану її сформованості. На основі використання педагогічного моделювання розроблено графічну структурну модель формування емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів, яка охоплює п'ять блоків: цільово-методичний; змістовно-функціональний; суб'єктний; діяльнісний; діагностично-результативний. Обґрунтовано педагогічні умови формування емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів (стимулювання мотивації та активізація пізнавальної активності майбутніх офіцерів до опанування професійними знаннями й вміннями; розвиток професійної суб'єктності майбутніх офіцерів та формування культури суб'єкт-суб'єктної взаємодії у вищому військовому навчальному закладі; упровадження тренінгових технологій формування емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів) та визначено механізми їх впровадження. З'ясовано потенціал тренінгових технологій у формуванні емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів. У практичній площині розроблено та апробовано авторську тренінгову програму «Емоційно-вольова стійкість майбутнього офіцера», яка охоплює 7 навчальних днів та базується на використанні практичних методів і форм підготовки, а саме – відпрацювання навичок, робота у групах, дискусії, мозкові штурми, рольові ігри та аналіз ситуацій. Для досягнення якісних та кількісних змін щодо формування у майбутніх офіцерів, які навчаються за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» освітньо-професійної програми «Морально-психологічне забезпечення в частинах, на кораблях (за видами Збройних Сил)», емоційно-вольової стійкості організовано експериментальне дослідження, яке охоплювало констатувальний та формувальний етапи. У ході експерименту перевірено ефективність виокремлених педагогічних умов та структурної моделі; проведено кількісний та якісний аналізи отриманих результатів. Практичне значення дослідження полягає в упровадженні у професійну підготовку курсантів тренінгової програми «Емоційно-вольова стійкість майбутнього офіцера». Систематизовано діагностичний інструментарій для дослідження стану сформованості емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів. Підготовлено у співавторстві навчально-методичні посібники «Тренінгові технології у навчанні та вихованні військовослужбовців»; «Основи військової педагогіки (у таблицях, схемах, діаграмах, світлинах)»; «Теорія та методика військово-педагогічного процесу»; «Основи психологічного консультування військовослужбовців». Розроблено методичні і практичні матеріали для формування у курсантів емоційно-вольової стійкості під час вивчення навчальних дисциплін «Соціально-психологічні технології управління військовими колективами», «Організація морально-психологічного забезпечення діяльності військ (сил)», «Внутрішньо-комунікаційна робота у частинах (підрозділах)», «Сучасні методики психодіагностики військовослужбовців», «Військова девіантологія», «Психолого-педагогічні аспекти діяльності військового керівника», «Психологія кризових станів», «Етика професійної діяльності військового керівника», «Психологічна підготовка особового складу», «Тренінгові технології в навчанні та вихованні військовослужбовців». Доповнено практичну підготовку під час польових виходів: «Курс психологічної підготовки та тактичної медицини», «Курс формування команди», «Розвиток військового лідерства» та «Курс антистресової підготовки особового складу». Ключові слова: емоційно-вольова стійкість, педагогічні умови, стресостійкість, особистісний розвиток, курсанти, майбутні офіцери, вищі військові навчальні заклади, професійна підготовка, військово-професійна освіта, професійна компетентність, професіоналізм, тренінг, тренінгові технології, структурна модель.

2. The work is devoted to the study of theoretical, methodological and practical aspects of the formation of emotional and volitional stability of future officers of the Armed Forces of Ukraine during professional training in higher military educational institutions based on the experience of repulsing russia's armed aggression. It is established that the emotional and volitional stability of future officers is an integrative property of a personality formed in the process of military professional training in a specially created educational environment of a higher military educational institution, the proper level of formation of which ensures the successful performance of educational and combat missions under the influence of psychotraumatic factors. It has been found that the structure of emotional and volitional stability of a future officer is an integration of psychophysiological, cognitive, emotional, volitional, activity and reflexive substructures. The components of the formation of emotional and

volitional stability of future officers (motivational, cognitive, activity) are defined, the criteria (value-motivational, cognitive-practical and activity-evaluation) are clarified, the relevant indicators are allocated, its levels (low, medium and sufficient) are characterized and a diagnostic toolkit for assessing the state of its formation is developed. Based on the use of pedagogical modeling, a graphical structural model of the formation of emotional and volitional stability of future officers has been developed, which includes five blocks: target-methodical; content-functional; subjective; activity; diagnostic and effective. The pedagogical conditions for the formation of emotional and volitional stability of future officers (stimulation of motivation and activation of cognitive activity of future officers to master professional knowledge and skills; development of professional subjectivity of future officers and formation of a culture of subject-subject interaction in a higher military educational institution; implementation of training technologies for the formation of emotional and volitional stability of future officers) are substantiated and the mechanisms for their implementation are determined. The potential of training technologies in the formation of emotional and volitional stability of future officers is determined. In practical terms, the author's training program "Emotional and volitional stability of future officers" was developed and tested, which covers 7 training days and is based on the use of practical methods and forms of training, namely, skills training, group work, discussions, brainstorming, role-playing and situation analysis. In order to achieve qualitative and quantitative changes in the formation of emotional and volitional stability in future officers studying in the specialty 254 "Support of Troops (Forces)" of the educational and professional program "Moral and Psychological Support in Units, Ships (by types of the Armed Forces)", an experimental study was organized, which covered the stating and formative stages. During the experiment, the effectiveness of the selected pedagogical conditions and structural model was tested; quantitative and qualitative analyzes of the results were conducted. The practical significance of the study lies in the introduction of the training program "Emotional and volitional stability of the future officer" into the professional training of cadets. The diagnostic tools for studying the state of formation of emotional and volitional stability of future officers have been systematized. Co-authored textbooks "Training Technologies in the Training and Education of Servicemen"; "Fundamentals of Military Pedagogy (in tables, diagrams, charts, photographs)"; "Theory and Methods of the Military Pedagogical Process"; "Fundamentals of Psychological Counseling of Servicemen". Methodological and practical materials have been developed for the formation of cadets' emotional and volitional stability in the course of studying the disciplines "Social and Psychological Technologies of Management of Military Groups", "Organization of Moral and Psychological Support of Troops (Forces)", "Internal Communication Work in Units", "Modern Methods of Psychodiagnostics of Military Personnel", "Military Deviantology", "Psychological and Pedagogical Aspects of Military Leadership", "Psychology of Crisis Conditions", "Ethics of Professional Activity of Military Leaders", "Psychological Training of Personnel", "Training Technologies in Training and Education of Military Personnel". Practical training during field operations was supplemented: "Psychological Training and Tactical Medicine Course", "Team Building Course", "Military Leadership Development" and "Anti-Stress Training Course for Personnel". Keywords: emotional and volitional stability, pedagogical conditions, stress resistance, personal development, cadets, future officers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Broiakovskyi, Oleksandr V., Ilchuk, Vita V., Mas, Nataliia M., Kapinus, Oleksandr S. □ Okaievych, Anastasiia V. The Implementation of the Principles of Lifelong Learning as the Basis of Quality Specialize Education.

International Journal of Higher Education. 2020. 9 (7). P. 12–23.

- Окаевич А. В. Потенціал тренінгових технологій у військово-професійній підготовці майбутніх офіцерів. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія №5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ, 2019. Вип. 67. С. 193–196.
- Капінус О. С., Окаевич А. В., Лашта Р. Б. Потенціал рефлексивних механізмів в процесі професіоналізації майбутнього офіцера. Virtus: Science Journal / Editor-in-Chief M. A. Zhurba. 2020. March №42. P. 50–53.
- Окаевич А. В. Формування емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів Збройних сил України як актуальна психолого-педагогічна проблема. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2020. Вип. 71. Т. 2. С. 173–176.
- Окаевич А. В. Теоретичні аспекти дослідження проблеми формування професійних якостей майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Випуск 84. Том 2. С. 26–30.
- Калаур С. М., Окаевич А. В. Формування емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів Збройних сил України: результати формувального етапу педагогічного експерименту. Науковий журнал «Педагогічні науки: теорія та практика». Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2024. № 2 (50). С. 69–75.
- Окаевич А. В. Педагогічні умови формування емоційно-вольової стійкості майбутніх офіцерів Збройних сил України. Науковий журнал «Інноваційна педагогіка». Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 70. Том 2. С. 64–69.
- Окаевич А. В. Критерії, показники та рівні сформованості емоційно-вольової стійкості у майбутніх офіцерів Збройних сил України. Науковий журнал «Інноваційна педагогіка». Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 71. Том 2. С. 78–84.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калаур Світлана Миколаївна

2. Svitlana Kalaur

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8099-9392

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Лариса Анатоліївна
2. Larysa A. Rudenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1351-4433

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=HBo8AWkAAAAJ&hl=uk>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/1991353>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210320375&origin=recordPage>

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Торічний Олександр Володимировича
2. Oleksandr Torichnyi

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6989-9603

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорока Ольга Вікторівна
2. Olha V. Soroka

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1483-8974

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мешко Галина Михайловна
2. Halyna Meshko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3168-3954

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Олексюк Наталія Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Олексюк Наталія Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Любінецька Марія Ігорівна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна